

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 27

26. Octombrie,

1863.

LA MORMENTULU

Poetului romanu laureatu

Andrieu Muresianu,

Me libertino natum patre et tenui re,
Maiores pennas nido extendisse, loqueris.
Horatius L. I. Ep. XX.

Nascutu din tata liberu si fora de avere,
Din cutbu amu prinsu, vei-dice, la penne si potere.

Profetu maretiu sub sóre de viti'a Romei vechie,
Erede alu virtutii poporului faimosu!
Tu fermecu de viétia, ca aici n'avú pareche
Resonulu lirei tale, Poete gloriosu!

Cu lauri stralucite, in pompa divinala
Te 'nalti, te duci in ceruri, ca tatalu te a chiamatu,
Se 'ti premia viétia, a Romanimei fala,
Si lir'ati, ce natiunei viétia a totu cantatu!

Se ti pona a ta fientia remasa dupa mórte,
Se sieda fericita cu dieii bendu nectaru,
C'ai desudatu di, nópte, se fermeci alta sórte,
Pe toti cu crucea 'n mana chiamandui la altaru!

O natie in doliu iti canta re'nvieera,
Candu corpulu teu se pléca tierinei in mormentu.
Tiran'a mórte aicia isi aratà poterea,
Geniuti inse o'nvinse, de 'ti naltia monumentu.

Neci mórtea, nece timpul din animi nu te a sterge,
Ca spirtuti, elu vieva, va cresce in poporu;
Ca faim'a lirei tale din gura 'n guri va merge:
Si numele 'ti remane in veci nemuritoru!

C'ai disparutu pré iute, invinsu de a' sortii rele,
Ah! valile de gele si stanc'a din Carpati

Se misca si suspina cu lacrimile mele,
Ca sciu, de candu si toga de Eremitu portati!

Si amicii fidi iti canta cu gele a ta passare
Din sinulu natiunei, ce atata te a amatu!
C'ai fostu o pétra scumpa, diamantu de cele rare
In splendid'a i cununa, cá Grachii, devotatu!

Te plange a ta consórta si fiii unu bravu parinte
Si toti, cati se destépta, citandu oraclulu teu!
Deci, frate! si in ceruri de toti se 'ti fia aminte,
La cari e Rom'a mama si tata Marte Dieu!

Reapucati a ta lira si misca dieii 'n ceata,
Se nu mai dè uitarii pe cei de genulu loru;
La masa cu Nasone, Mihain, si Safo fata
Cantati: se fia mare, fericite alu nostru poporu!

Din tóte pe Minerv'a invóca se'si asiedia
Curundu imperati'a si scepstrulu intre noi!
Sciinti'a e tari'a, ea pote se realtedia
Pe biciuiti de sórte, ea scote din nevoi!!!

Si a Romei fiii atingeor' e'o mana orientulu,
Candu simtiulu libertatii in lume or propaga,
Cú alt'a Indulu, Murulu, tienevor occidentulu,
Concordiei Minerv'a candu sborulu ei va da!

Te du dar' cercetéza concordia dieina,
Si spunei se 'si demande o templa intre noi!
Dar' canta s' amutiésca discordia alina,
Acea nefericire nutrita de ciocoi!

Cá se se faca fapta, ce canta lir'a nóstra:
Unitive in cugetu, unitive 'n simtiri!
Lasati cu toti in tartaru intrig'a, spad'a vóstra,
Cei sclavi la patimi rele, si fauri de-uneltiri!

Si toti intr'o unire, cerésca armonia,
Se propasimu la culme cu siertfe si prinosu;

Ca cine nu progresa, tristu cade 'n agonia,
S'intrad'a 'n fericire i o 'nchide si Christosu !!!

Or candu natiunea ti cere, la buna, rea ivire,
Sariti cu ajutoria! la scóle unu denariu !!
C'atata ni merindea la ceru si nemurire:
Catu dam tribut natiunei din spiritu séu granariu

Cautati comór'a vóstra in fapte generóse,
Ca 'su singur'a avere dincolo de mormentu;
Si de amu posede lumea, palate auróse,
Nemicu avemu alu nostru din ce e pe pamentu.

Comór'a ta, Poete! e scump'a acea cununa
De fapte generóse, ce lumii ai lasatu,
Ca abia murisi si o lira de acele si resuna
Siti canta nemurirea, ce 'n viétia ai castigatu !

Se odihnésca 'n pacea' tale oseminte,
Poetu alu Romanimei, poetu laureatu!
Si astépta dupa fapteti, se'ti crésca monuminte*)
Ca nati'a in sinu'si si adi tea leganatu!

(Improvisatu si decantatu de Jacobu Muresianu
in 14/26 Oct. 1863 la astrucare).

Fragmente din lucrurile si ómenii din 1848
de N. Balcescu.

„
Revolutiunea de la Iunie nu a fostu fabricata
nici nascocita nici de mine, nici de Eliade, nici de
altu revolutiunariu. Ea este numai desvoltarea ace-
tei lucrari neobosite si providentiale inceputa in so-
cietatea nóstra, cá in tóte cele alte societati, de la
originea ei. Ea purcede mai vertosu d'a dreptulu
din revolutiunea din 1821. La acea epoca asupriti
de fanarioti si de ciocoi in numele Statului, noi fa-
curamu, impotriv'a acestora doue partite, o revolu-
tiune nationale si democratica. Reclamaramu inca
de la Turci pastrarea capitulatiuniloú nóstre. Resul-
tatulu acestora revolutiuni fuse ca castigaramu caus'a
nóstra in facia cu Turcii. Castigaramu inca revolu-
tiunea nationale, adeca furamu desrobiti de Fanarioti;
dara perduramu in urma revolutiunea democratica,
ca-ci regulamentulu organicu constitui cu mai multa

*) Celu mai necesariu si mai intetitoriu e aju-
torulu timpuriu pentru crescerea fiiloru remasi.

taria aristocrati'a; si poporul, in locu de a fi asu-
pritu numai in numele Statului, fuse inca mai multa
impilatu in numele proprietatii. Care trebuia dara a
fi program'a revolutiunii din 1848? Erá desvoltarea
pragresiva a revolutiunii din 1821, erá a organisá
democrati'a si a afransiá pe tierani facundu-i proprie-
tari: o revolutiune déra democratica si sociale erá de
facutu. Astu-feliu fuse scopulu si program'a nóstra
din 1848. Este in totu aceasi ca cea din 1821, mai
pucinu Fanariotii, si mai multu cestiunea sociale. Noi
n'amú facutu o revolutiune nici contr'a Turciloru nici
contr'a Rusiloru. Dreptulu nostru spre a face revolu-
tiune erá dreptulu nostru de autonomia, care ne fu-
sese recunoscutu de cele doua poteri, cu tóte ca se
calcase, din candu in candu, si chiaru in regulamentu.
Noi reclamaramu a se observá, fara a voi a ne des-
legá de tractate. Acésta revolutiune realizata, ne re-
manea doua alte revolutiuni a face: o revolutiune de
unitate nationale si mai tardia de neaternarea natiu-
nale spre a face se intre in acestu chipu natiunea in
intregimea drepturiloru sale naturali. Este dara cu-
noscutu de toti aceia, cari intielegu ce-va despre pro-
gresu si desvoltarea istorica, ca revolutiunea ce are
se vina, nu se va margini a fi numai democratica si
sociale, dara ca, urmandu tendintieloru actuali ale
ideloru in tóta Europ'a si mai alesu printre Romani,
ea se va face in vederea Unitatii nationale. Revolu-
tiunea democratica si sociale va servi mai curendu de
midilocu de catu de scopu; cestiunea de unitate a
facutu mare progresu si s'a simplificatu pré multu.
Unirea Valachiei si Moldovei este unu faptu doban-
ditu pentru tóta lumea si chiaru in ochii Rusiloru, si
nu póte intardiá a se implini. Romanii din Austria
rediemati pe constitutiunea de la 4. Martiu si pe faga-
duelele facute, ceru cu glótele a fi constituiti intr'unu
singuru corpu de natiune de trei milióne si diumetate
*) si voru isbuti pana in sfersitu a fi ascultati de
Austria. Candu dara doua mari gramede de patru mi-
lióne **) si de trei milióne si diumetate de Romani
voru fi constituiti un'a alaturi cu alt'a, cine va poté
se-i oprésca d'a se uni? Romani'a dara va fi, amu
convictiunea intima, orbi cei ce nu o vedu! Romani'a
póte esistá prin si in folosulu Turciei séu Austriei,

*) Patru milióne si diumetate, de si almanaculu
Gota si alti autori asigura ca sunt 5 milióne.

**) Cinci milióne.

dupa cumu un'a séu alt'a se va grabi a o favorá. Póte esista, chiar impotriv'a amenduror'a daca aceste duo se voru impotrivi. Magiarii luminati nu se mai opunu, si sunt fericiti cu acestu pretiu se traésca in confederatiune cu noi. Ei nu perdu nimicu ci din contra castiga. Se póte asemene, ca, casulu se se aréte, candu revolutiunea de Unitate nationale, se fie totu d'o data o revolutiune de neaternare. Póte inainte de a vedé natiunea nóstra reintrata in tóte drep-turile sale se tréca unu seculu, unu seculu pe candu noi vomu fi uniti a resboi contr'a Rusiloru, pre cum amu trecutu diece seculi a resboi contra barbariloru si patru contr'a Turciloru. Dara ce este unu seculu in viéti'a unei natiuni? Credu inca ca nu vomu avé multu tempu a suferi si a asceptá. Astadi progresa merge cu o miscare fórté rapede si nu ne mai tememu de Rusi. Credu din potriava, ca noi Romanii suntemu mai aprópe de a-i cuceri cu ideele nóstre de catu de a fi noi cuceriti de densii

Acumu se venimu la 11 Iuniu alu nostru. Comitétulu revolutionariu nu a facutu elu revolutiunea; eln pusese man'a pe dens'a, o carmni, o regula, puse in programa simtémentulu poporului, ei dede ide'a revolutiunaria. Idee, din nefericire, au fostu totu d'auna fórté pucine in poporulu nostru. Revolutiunile au fostu mai multu revolutiuni de simtíeminte, o espunere a suferintíelorú sale, mai multu de catu rezultatele convictiunii intemeiate, prin cugetare, pe o lucrare de mai nainte a inteligintiei. Pentru acea ele au fostu totu-d'auna precare si slabe in rezultate Nu credu pe Eliade capabile de a redigé unu diariu, nici priinciosu a face program'a unei revolutiuni viitória. I lipsesce anim'a si aspiratiunile marinimóse; este pré multu preocupatu de personalitatea sa, si spiritulu seu este pré strimtu ca se intieléga cu marire. C. Rosetti si Bratianu sunt totu atatu de nepriintiosi intru acésta, ei sunt ómeni de simtíemintu dara nu de cugetare; simtiulu practicu ie lipsesce de totu; in ideele lorú nu au nici unu siru; si nu sunt cabalili spre a studiá cestiunile inainte de a vorbi de densele Lasu la parte pe Magheru pe care lu cunoscu pré pucinu, dara pe care lu credu capabile in cea ce-i este propriu : opiniunea ce este totu acea ce se profasa in cerculu nostru revolutionariu si care s'a silitu a o pune in publicu, adeca ca, langa órecari capacitati de unu simtiu practicu si positivu, avemu multa ambitiune, si chiaru ambitiune de cea

rea; ca-ci sunt duoa ambitiuni polítice: acea ce umbra se prinda putere pentru putere, si acea ce cauta puterea cá se implínésca binele. Opiniunea mea se deosebesce. Noi amu datu fórté pucine dovedi de capacitatea nóstra, si din nenorocire pré multe despre ambitiune pentru care lucru noi amu fostu caus'a caderii revolutiunii. Noi ne amu facutu revolutiunari numai ca se punemu man'a pe putere

Catu pentru mine, prin fatalitate, amu fostu óre cum impinsu a me face revolutiunariu. Amu inceputu viéti'a prin inchisáre, pentru revolutiune, si inchisórea indatoréza ca si noblet'i'a. Boliacu se afla in aceasi positiune ca mine. Candu noi trei fuseramu numiti de cei alti membri ai comitetului ce trebuia se organizeze revolutiunea, cu o putere discretiunaria; bagaramu de séma ca noi furamu alesi ca unu reu trebuintiosu, ca ne credeau mai capabili de catu cei alti dara, ca se sfiau de ambitiunea nóstra. Din acelu minutu defienti'a ne punea intr'o positiune falsa. Ca se reasiediamu increderea, alu careia pretiu lu simtiamu, furamu siliti a ne ocupá mereu de personalitatea nóstra, a da garantii improtiv'a ambitiunii presupuse. Ne studiaramu spre a ne sterge, si o data revolutiunea facuta, o data misiunea nóstra implinita, a lasa celor alti directiunea si responsabilitatea. Dacu amu fi fostu ambitiosi, ne amu fi silitu a pestra puterea dupa revolutiune numai in manele nóstre, si póte ca amu fi facutu bine. Inaintea revolutiunii chiar G. . . pleca pentru Const. ca actiunea se inceta cu totulu in tíera. In totu tempulu revolutiunii a fostu in corespundintia cu mine, si fiindu ca sciamu ca cei alti se defiau pe densulu, aveamu grija totu d'auna a deschide scrisorile lui de facia cu toti membrii guvernului si a le da sciintia. A. pleca in Transilvania, si actiunea lui inceta asemenea. Remasei singuru. Ce amu facutu eu insu-mi spre a dovedi ambitiunea mea? La 11. Iuniu, in lips'a mea m'amu numitu, prin poporu, ministru. Vinu trei dile in urma la Bucuresci. Vedu ca positiunea mea este pismuita si eu banuitu din nou, si dau dimisiunea. Declaru ca nu voiu se me amestecu in nimicu la guvernulu ca mi reservu a face se propasiésca revolutiunea prin presa. Numai dupa nisce staruintie indelunge amu primitu se fiu, ce? secretariulu D-lui Eliade si compania. Revolutiunea erá atunci in manele nóstre si cea mai mare parte . . . erau in mic'a Valachia. Asiu fi potutu alege unde se me asiediu, n'amu facutu'o in intentiunea de

a-i opri a face vre unu reu. Ce positiune amu datu celoru alti! Si amu parerea de reu ca amu contribuitu eu insu-mi in mare parte, ca-ci Rosetti si Bratianu erau partiali. Facuramu pe Nicolae Golescu ministru din intra, pe Eliade membru alu guvernului si ministru; pe Tell membru alu guvernului si ministru de resbulu si generale alu ostirei regulate; pe Magheru membru alu guvernului, generalu alu armatei neregulate, generalisimu séu inspectore alu totoru gardeloru nationali ale tieriei si inca cu o putere suprema dictatoriale asupra a siepte districte. Putere fórté mare! Tóte isvórele tieriei in manele loru! Ce au facutu?

Opiniunile mele revolutionarie le amu espusu colegiloru mei de mai multe ori. Ne trebuie, le amu disu, unu guvernú energicu si tare, fara sentiementalitate in politic'a lui; dara calauzitu numai de principie de dreptate si moralitate si fara se se tavalésca in sange. Trebuie ca revolutionea se nu transige cu vrasimasii ei; ea cata se-i invinga séu se fie invinsa; si daca cade, se cada celu pucinu cu demnitate, cu marire. Misiunea unui Guvernu revolutionariu este fórté simpla, a propasi si a urmá revolutionea. Éta tréb'a lui, adeca a versá revolutionea ca o convictiune in anim'a poporului si dupa aceea a-i pune armele in mana si a-i dice „Acumu candu ai o credintia, fi gat'a se mori pentru dens'a!“ Numai Alesandru impartesiá acésta idea.

(Va urma.)

Misiunea Dlui Prof. N. Ionescu la Palermu.

Cetitorii nostri si-voru fi aducundu a minte ca guvernulu Romaniei vrendu a da expresiune sentiemintelorn sale patriotice si a implini o dorintia universalé a Romaniloru, insarcinase de o parte pre DD. A. Tr. Laurianu si Al. P. Ilarianu a cerceta si a publica operele nemoritoriului patriotu si istoricu romanescu N. BALCESCU; éra de alta parte Dlui N. Ionescu profesoriu istoriei universali la Academi'a de la Jasi, i dedese misiunea de a merge la Palermu in Sicilia Italiei, cá se aduca de acolo osemintele lui Balcescu, spre a se ingropa in pamentulu patriei suptu unu monumentu ce vré se-i redice guvernulu, care cu pietate laudabile si cu prevenintia démna de a pastrá in inimeloru Romaniloru souvenirile guvernarei Principelui Ioanu Alesandru I.

(Cuza), au grabitu, in numele Natiunei recunoscatórie, a da tributulu cuvenitu memoriei marelui barbatu si bunului fiuu alu patriei.

D. Prof. N. Ionescu, — pre care in timpurile antemartiali pre candu amendoi eramu elevi ai Museloru, avúsemu bucuri'a a-lu cunosce cá pre unu june plinu de spiretu si de sentieminte nobili, éra asta-di dupa unu restempu de 16 ani a-lu resalotá ca pre unu barbatu plinu de eruditiune, — reintorrandu din caletoriea s'a italice, ni impartesi doreros'a scire ca misiunea Dsale nu potu fi incununata cu rezultatulu doritu.

In privinti'a ultimeloru dile si a le mortii lui Balcescu s'au culesu urmatoriele date. Balcescu, la anu. 1852 petrecea ca emigrante politecu la Constantinopole, unde clim'a prea schimbatiósá erá stricatiósá sanetatii sale celei struncinate, deci socoti ca se plece la Italia, sperandu ca sub ceriulu celu blandu alu ei va afla vindecare, in 16. Octombore 1852, sosise la Palermu capitalea Siciliei, unde aflandu-se in mare nepotintia corporale din caus'a doreriloru de peptu (oftica) de care patimise mai indelungatu; in 29. Novembore 1852 trecu la nemorire. Ospetariulu, la care petrecuse acele pucine dile de la 16. Oct. pana la 29. Novembore, vediendu ca Balcescu nu mai are dile, dede de scire consulelui turcescu (unu italianu din locu), care face a se lua inventariu despre pucinele unelte a le lui Balcescu; Cartile (doua ladi) nu s'au pusu a nume in inventariu si manuscriptele se insemnara cá fórté pretiose, dar inventariulu acest'a, consulele l'au opritu la sine. Dupa mortea lui B. . ospetariulu intru o scrisore (prin care cere a i-se plati o pretinsiune de bani) catra sor'a lui B. . incunoscintieza ca B. . mai nainte de a mori si-au marturisitu peccatele si s'au cuminecatu (prin preutul gr.-unitu de acolo) apoi ca s'au ingropatu „la Capucini“; retacuse inse misielulu de ospetariu impregiurarea ca s'au ingropatu „in grop'a comune.“ — D. Ionescu prin mediolocirea municipalitatii de Palermu au capetatu unu estrasu din matricul'a mortiloru din care se vedesce ca pentru ingroparea lui N. Balcescu s'au platitu la Capucini 12 tari adeca 5 franci (cam 2 fl. v. a.). — Se scie inse ca dupa datin'a de acolo, trupurile mortiloru pentru cari se platescu bani, luminari, la beserica se inbalsameza si se pastreza la Capucini, éra a le saraciloru cari nu potu plati se arunca „in grop'a comune“ totu la PP. Capucini. Deci

din scrisorea ospetariului, cercuspectu că unu sasu, nu se potea sci ce va se dica „ingropatu la Capucini“. Unu parinte Capucinu avu idea destulu de peccatosa a face Dlu Ionescu imbiarea de a luá unu altu cadavru, ci i-se spuse ca nu se cerca mosce spre a se face vre unu miracu prin ele, ci osemintele unui bonu patrioto. Dlu Ionescu au gasitu si ultim'a despusetione a lui Balcescu subscrisa de in s'a-si man'a lui tremuratória. Elu despusese ca D. Ionu Ghic'a, (principele de Samosu) se fia esecutoriulu testamentului seu si ca lui se i-se dè manuscriptele sale. Asta impregiurare nu e cunoscuta inca guvernului, care credemu, ca indata ce va afla de asta despusetione a repausatului va numi pre D. Ionu Ghic'a membru alu comisiunii insarcinate cu cercetarea si publicarea operelor lui Balcescu. — C.

Representatiunea dietei despre deputati la senat. imper.

Sacratissima cesareo regia si apostolica Maiestate!

Dómne preaindurate!

Cu preainaltulu autografu din 26. Iuniu 1861, Maiestatea Vóstra ati aflatu cu cale a dispune, cá modulu cumu se se faca in Ardealu alegerea deputatitoru la consiliulu imperiale, se se regule in intielesulu constitutiunei, pe calea legislatiunei dietali.

Inse fiinduca regularea definitiva a acestei cause pe calea legislatiunei tierei va tiené, precum se póte prevedé, mai multu timpu si va face de lipsa nisee pertraptari mai strabatatórie; de aceea Maiestatea Vóstra, prin preainaltulu rescriptu regiu din 27. Septembre a. c. Nr. 4530 a ti binevoitu a provocá pe reprezentantii Ardealului adunati in dieta, ca si pana atunci, pana candu se va statori pe cale constitutionale modulu, cumu se se faca in acestu mare principatu alegerea de deputati la consiliulu imperiale, se se conserbe dupa cuviintia prin trimiterea la adunarea consiliului imperiale, care si tiene siedintiele acumu, influintia ce i compete dietei Ardealului in intielesulu legei fundamentali de statu din 26. Ianuariu 1861, la pertraptarea acelor trebi, pe care Maiestatea Vóstra voiti a le vedé pertraptate in intielesulu articuliloru I si II din diplom'a imperatésca din 20. Octombre 1860, numai cu convoirea consiliului imperiale.

Recunoscundu cu multumita cugetele, cele binevoitorie a le preinaltei Vóstre Maiestati c. r. apostolice, si fiindu convinsi, cumca ni se va dá ocazione a regulá, in intielesulu constitutiunei, pe calea legislatiunei tierei, modulu cumu se se faca in Ardealu alegerea deputatitoru la consiliulu imperiale, noi amu corespunsu provocarei preinalte, si amu alesu de deputati pentru sesiunea de acumu a consiliului imperiale pe urmatorii membri ai dietei Ardealului.

(Urméza numele alesiloru in ordine alfabetica.)

(Vedi Gazeta Nr. 93—4 pag. 346.)

Cu aceeași incredere neclatita, care a condusu tóte consultarile, conchisiunile si faptele nóstre, amu implinitu noi aceste alegeri, inse in acest'a procedura noi nu cunóscemu neci unu feliu de pedeca de a regulá catu mai curundu definitivu pe calea legislatiunei constitutionali modulu alegerei deputatitoru Ardealului in senatulu imperiale.

Astufeliu dara noi, cumu ne va sosi, vomu luá la pertraptare propusetiunea regimului, anuciata in preainaltulu rescriptu din 15. Iuniu 1863 in privintia regularei definitive a tramiterii deputatitoru din Ardealu la consiliulu imperiale, era decisiunea nóstra o vomu substerne Maiestatei Vóstre c. r. apostolice spre sanctiune cu tóta iutial'a, pentru cá in venitoriu se potemu intreprinde alegerea deputatitoru la consiliulu imperiale pe temeiulu unei legi a tierei proveidute cu preainalt'a sanetiune.

In indicatulu rescriptu preainaltu din 27. Septembre 1863, Nr. 4530, preainalt'a Vóstra Maiestate cesareo regia apostolica a-ti binevoitu a esprimá, cá comitetele se-si continue lucrurile loru si in timpulu pana candu membri dietei, cei delegati voru luá parte la pertraptarile consiliului imperiale, pentrucu diet'a adunanduse indata dupa incheierea sesiunei consiliului imperiale, se fia in pusetiunea de a' si si reincepe cu succesu si se 'si continue aptivitatea s'a constitutionale spre resolvirea trebiloru celoru multe, ce remasere suspinse.

Spre a corespunde acestei asteptari preinalte, care implinesce in modu odihnitoriu si dorintiele nóstre cele mai ferbinti, amu intocmitu lucrulu asiá', cá pana ce va tiené amanarea dietei, ce se va intemplá catu de curundu, se remana trei comitete

Unui'a dintre ele i s'a asecuratu proieptulu despre compunerea si regularea dietei; apoi celui de alu doilea proieptulu de lege, care suna despre rescumperarea prestatiuniloru rescumperabile scl., ear'

in urma celui de alu treilea 'i se a semnatu proieptulu de lege despre intemeierea si organizarea supremei curti judecatoresti pentru Ardealu.

Fiindu-ca cu a trei'a propusetiune a regimului sta in legatura strinsa propusetiunea a patra si a 5-ea si fiinduca peste totu e de doritu ea, in timpul amanarei dietei se traga sub pertraptare preliminarua si celelalte propuneri ale regimului: de aceea ne rogamu preamilitu cu cea mai profunda reverintia cá:

Maiestatea Vóstra cesarea regia apostolica se binevoiti preainduratu a dispune, ca propusetiunile, ce traptéza despre propunerile regimului, anumite in preainaltulu rescriptu regiu de deschidere din 15. Iuniu 1863 se ajunga catu mai curundu. —

Remanemu in credintia neclatita, devotione si alipire, plini de cea mai profunda reverintia.

Ai Maiestatei Vóstre ces. reg. apostolice
cei mai credintiosi si ascultatori sierbi
si suditi

representantii Marelui - Principatu Ardealulu adunati in dieta.

Sibiiu in 12. Octombre 1863.

Comitiv'a.

Escelentissime Domnule Comite! a. r. consiliariu actualu intimu si comisariu regiu dietale plenipotentiatu!!

Fiindu facuta alegerea deputiloru pentru senatulu imperiale in modulu de Maiestatea S'a c. r. apostolica in preainaltulu seu rescriptu regescu din 27. Septembre 1863 Nr. 4530 recomandatu, ne rogamu de Escelinti'a Vóstra cu umilintia, se binevoiti a face, cá alaturat'a representatione se ajunga la treptele inaltulu tronu a sacratisimei sale Maiestati.

Cu distinsa reverintia fiindu

Ai Escelintiei Vóstre

umiliti sierbi

Diet'a Marelui-Principatu alu Ardealulu.

Sibiiu in 12 Octombre 1863.

Representatiunea dietai transilv. la Maiestate, la art. I. de lege coresu.

Sacratisima c. r. si apostolica Maiestate!

Preaindurate Dómnel

Representantii cei mai credintiosi si ascultatori ai Marelui - Principatu Transilvani'a adunati in dieta, dupa inviarea regulamentulu provisoriu de trebi, supunendu unei nóue pertraptari articululu I de lege

privitoriu la efeptuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si a confesiuniloru ei, care s'a tramisu in diosu cu preainaltulu rescriptu ddo. Ischl in 27-a Septembre 1863 si s'a restituitu dietei prin impoteritulu comisariu regiu de dieta a Maiestatei Vóstre, sia datu invoirea loru neconditionata la tóte acelea modificari, pe cari Maiestatea Vóstra va-ti induratu preagratiosu ale indigita in formularea acelu'a.

Totudeodata se observéza preamilitu, cumea verbulu numericu „négy," care se cuprinde in inceputulu §-lni 3 in testulu magiaru alu articululu de lege, si care verbu a fostu remasu afara prin gresiala din testulu germanu si romanu; s'a primitu si in ceste dóua teste din urma, pentrucá uniformitatea — conturbata prin aceea, se se recastige.

Preamilitu subscrisulu corpu representativu grabesce dara a substerne Maiestatei Vóstre c. r. si apostolice in alaturare numitulu articulu de lege, in formularea s'a cea nóua, pe care vati induratu Maiestatea Vóstra preagratiosu a o presemná, rogandu-ve cu reverintia cea mai adunca omagiala, cá Maiestatea Vóstra se ve indurati preagratiosu alu acceptá, intari si sanctioná.

Pe lenga cari cu credintia neclatita, incredere alipire si cu cea mai adunca supunere remanemu

Ai Maiestatei Vóstre ces. reg. apostolice

cei mai credintiosi supusi si servi

representantii Marelui-Principatu Transilvania adunati in dieta.

Sibiiu in 7. Octombre 1863.

Escelintia Vóstra!

Preastralucite Domnule Comite si impoternicitu comisariu regiu dietale!

Alaturandu aci sub articululu de lege privitoriu la efeptuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si a confesiuniloru ei in formularea cea nóua indigitata de Maiestatea S'a ces. reg. apostolica prin preainaltulu rescriptu regiu ddo. Ischl in 27-a Septembre 1863, precumu si preamilit'a representantiune indreptata catra Maiestatea S'a ces. reg. apostolica in obieptulu acest'a, cu cuvenita reverintia rogamu pe Escelinti'a Vóstra cá se binevoiti a midilocie substernearea acelor'a Maiestatei S'ale ces. regie apostolice.

Pe lenga cari cu cea mai distinsa stima remanemu

Ai Escelintiei Vóstre

preamiliti servi

representantii Marelui-Principatu Transilvani'a adunati in dieta.

Sibiiu in 7. Octombre 1863

Istori'a Romaniloru

din

Timpurile cele mai vechie pana in dilele n6stre.

Distribuita in trei parti, si prec6ssa de Geografi'a moderna a Daciei, c6 studiu preliminaru la Istoria Romaniloru din Dacia

de

A. TREB. LAURIANU.

Editiunea a d6ua.

Poterea cea de vi6tia armonica intre filosoficu si istorico-practiculu trecutn alu natiunei romane, s6u asi6 numindei Daco-romane de nicairi nu se p6te sc6te la lumin'a cea adeverata, decatu singuru numai dintr'o profunda scrutare si resc6lire a atatoru funtani istorice, acte, documente publice, cate se potu socoti de ajunsu spre a documenta fora frica de critica validitatea istorica a vietii nationale a unui poporu, c6 alu nostru; pentruca t6te celelalte natiuni din giuru av6au unu feliu de interesu, nu spre a fraternisa cu romanii, ci numai spre a se folosi de poterile lor mai vertosu cele fisice si materiale spre conversarea, latirea si inaltiarea s'a. E greu a scrie istoria acuma dupa c6tea v6c6ri pentru o astfelu de natiune, pe care natiile vecine o despoia chiaru si scriindu istoria de glori'a faptelor ei, nimicindu si date si documente si nevoinduse a intunece6 si a neg6, ba 6resi cumu a si intrerupe firulu istoricu alu vietiei natiunei daco-romane, falsificandu datele si pers6nele actiunei, confundendu si schimonosindu numirile, cu scopu a buna s6ma, c6 intunece6andu firulu istoricu alu unui poporu, se 'i p6ta ca una acestuia si o perire totala de pe teatrulu istoriei natiuniloru.

Provedinti'6 inse ne au tramisu din candu in candu barbati ageri si petrundiatori, atatu in intunececulu tempiloru mai antici, catu si in alu celui mai de curundu trecutn, scotiendu la lumina, mai antaiu atatea si atatea documente si materiale istorice cate se fia de ajunsu a infrunta mintiunile istoriciloru mai noi si de rea credintia.

Din acestea s'a inceputu a se compune istori'a natiunei daco-romane si anume Domnului A. Tr. Laurianu 'i f6u rezervata de provedintia ac6sta misiune, pe care densulu o si implini, dandu la lumina inca in an. 1853 istori'a Romaniloru incepundu dela Romulu si Urbea eterna continuative pana in timpii de acumu, relative la daco-romani. Avemu inse

acumu una a d6u'a editiune a Istoriei Romaniloru etc. totu de D. Auctoru A. Tr. Laureanu, cu litere strabune, citatiunile diversiloru auctori si astfelu de intregita, incatu ne potemu tien6 mundrii, ca avemu istoria continuativa in ramura n6stra dela strabuni incepundu pana la noi.

Istori'a este lumin'a adeverului, magistr'a vietiei si anuntiat6rea anticitatiei, este oglind'a in care uitanduse cineva la faptele, vertutile si vitiele celoru ce traia inaintea n6stra, se si v6da modelulu vertutiei, pe care se'lu imitedie, precumu si spaim'a de vitiale si periculele, pe care in asemenea casuri dupa esperinti'a imprunutata se le p6ta incunginra; si d6ca strabunulu Cicerone pe timpul culminatingei poterei si gloriei romaniloru antici a pusu atata insemnatate, atata pretiu pe sciinti'a istorica, incatu nu s'a indoitu a dice, ca „a nu scimu ceea ce s'a intimplatu inainte de noi, totu atatu insemn6sa, ca cumu nece n'a mai esista“: atunci noi, cei ce opatis eramu amaru toama din lips'a istoriei nationale, ca eramu se ne perdemu intre natiuni, pana pe timpul, candu unu Micu, Sincai, Maioru ne traseru peliti'a de pe ochi cu lumin'a istoriei n6stre, trebue se dicemu, ca istori'a e magistr'a vietii pop6reloru si a individoru. De ac6sta nu se indoiesce nime, ci vr6u numai a reflecta pe parintii de familie si pe junimea studi6sa, ca cea mai capitala avere spirituala e studiulu istoriei, fora de care suntemu cei mai pauperi in seria moritoriloru.

„Istoria Romaniloru“ se p6te trage prin Espeditur'a Gazetei Transilvaniei, s6u si prin librariulu „Haberl si Sindel“ cu 2 fl. m. a. pentru unu eesemplariu netu brosiaratu si bine adiestatu. Numele D. Laureanu ne scutesce de orce alta recomandare a pipaitulu acestui opu, care nu p6rta frica de neci o critica.

Noi impartasimu aici si titele opului, c6 se v6da fiacine, ce odoru ei lipsesce din biblioteca; si de mustra vomu da numai vr'o cateva pagine in publicu.

GEOGRAFIA MODERNA

a

DACIEI.

C6 studiu preliminaru la Istori'a Romaniloru din Dacia.

Geografi'a Daciei, Marmorosulu, Crisiana, Temisiana, Transilvania, Romania, Moldavia, Bucovina, Besarabia, Basarabia cea restituita Moldaviei.

ISTORIA ROMANILORU.

Partea I. Din timpurile cele mai vechie pana la caderea imperiului romanu de la apus.

Sectiunea A. Din timpurile cele mai vechie pana la declinarea imperiului romanu suptu Aureliu Comodu.

Cartea I. Din timpurile cele mai vechie pino la Domitianii.

Cartea II. De la mórtea lui Domitianu pana la declinarea imperiului suptu Aureliu Comodu.

Sectiunea B. De la declinarea imperiului suptu Aureliu Comodu pana la caderea lui suptu Augustulu.

Cartea I. De la declinarea imperiului suptu Comodu pana la Constantinu celu mare.

Cartea II. De la Constantinu celu mare pana la caderea imperiului romanu de la apus.

Partea II. Dela caderea imperiului romanu de la apus pana la luare a Constantinopoli prin Turci.

Sectiunea A. De la caderea imperiului romanu de la apus pana la Crumu domnulu teriloru de la Dunaria si la Carlu celu mare imperatoriulu apusului.

Cartea I. De la caderea imperiului romanu de la apus pana la venirea Bulgariloru si asediarea loru la Dunaria.

Cartea II. De la asediarea Bulgariloru in tierile de la Dunaria pana la Crumu domnulu acestoru tieri, pre timpul lui Carlu celu mare imperatoriulu apusulu.

Sectiunea B. Dela Crumu domnulu teriloru de la Dunaria pana pre timpul Crucéferiloru.

Cartea I. Dela Crumu pana la Petru regele Bulgariloru si alu Romaniloru pre timpul lui Constantinu III Porfirogenitulu imperatoriulu Constantinopoli.

Cartea II. De la Petru regele Bulgariloru si alu Romaniloru pana pre timpul espeditiuniloru Crucéferiloru.

Sectiunea C. De pre timpul Crucéferiloru pino la Stefanu I domnulu Maurodaciei.

Cartea I. De pre timpul Crucéferiloru pana la incercarea loru de a se stabili in Dacia.

Cartea II. De la incercarea Crucéferiloru de a se stabili in Dacia pana la Stefanu I D. Maurodaciei.

Sectiunea D. De la Stefanu I D. Maurodaciei pana la luarea Constantinopoli prin Turci.

Cartea I. De la Stefanu I D. Maurodaciei pana la Alesandru celu bunu.

Cartea II. De la Alesandru celu bunu pana la luarea Constantinopoli prin Turci.

Partea III. De la caderea Constantinopoli pana in dilele nóstre.

Sectiunea A. Dela caderea Constantinopoli pana la mórtea lui Petru Raresiu.

Cartea I. De la caderea Constantinopoli pana la mórtea lui Stefanu celu mare.

Cartea II. De la mórtea lui Stefanu celu mare pana la mórtea lui Petru Raresiu.

Sectiunea B. De la mórtea lui Petru Raresiu pana la mórtea lui Basiliu Lupu si a lui Mateiu Bassaraba.

Cartea I. De la mórtea lui Petru Raresiu pana la mórtea lui Michaelae Valinte.

Cartea II. De la mórtea lui Michaelae Valinte pana la mórtea lui Basiliu Lupu si a lui Mateiu Bassaraba.

Sectiunea C. De la mórtea lui Basiliu Lupu si a lui Mateiu Bassarabe pana la Reforma lui Constantinu Maurocordatu.

Cartea I. De la mórtea lui Basiliu Lupu si a lui Mateiu Bssaraba pana la pacea de la Carloviciu.

Cartea II. De la pacea de la Carioviciu pana la Reforma lui Constantinu Maurocordatu.

Sectiunea D. Dela Reforma lui Constantinu Maurocordatu pana in dilele nóstre.

Cartea I. De la Reforma lui Constantinu Maurocordatu pana la Constantinu Ipsilante si Alesandru Murusu.

Cartea II. De la Constantinu Ipsilante si Alesandru Murusu pana in dilele nóstre.

Bucuresci, tipografia Statului, Svuntu Nifonu, 1863.

O F a b u l a.

Caprele de fiére fiindu insielate,
 Se'si aleaga regii din streinatate,
 Aleasera unu leu mare si semetiu,
 Ca sa'si faca nume, si se aiba pretiu,
 Se póta supune alte fiére slabe,
 Sub care din capre inca mai sunt sclave.
 Leulu, ce din fiére manenca, sfasie,
 Liberile capre supune 'n sclavia. . .

G. C.